

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **L. K.** skazanego z art. 300 § 2 k.k.,
po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2024 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie
art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego
w Siedlcach z 7 listopada 2023 r. sygn. akt II Ka 601/23, utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z 14 lutego 2022 r. sygn. akt II K 515/19,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.
- [J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Węgrowie wyrokiem z 14 lutego 2022 r. sygn. akt II K 515/19 uznał oskarżonego L.K. winnym czynu polegającego na tym, że: w okresie od stycznia 2012 r. do czerwca 2018 r. w W., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w krótkich odstępach czasu w celu udaremnienia postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południa w Warszawie I Wydział Cywilny z dnia 22 marca 2017 r., sygn. akt. I Nc 886/15, uszczuplił zaspokojenie swojego wierzyciela R. A. , w ten sposób, że na mocy Aktu Notarialnego nr. Rep. A [...], sporządzonego w Kancelarii Notarialnej L.K., z siedziba w W. przy ul. [...], dokonał w dniu 14 marca 2012 r. sprzedaży

nieruchomości gruntowej, położonej w miejscowości J., dla której Sąd Rejonowy w Węgrowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę nr [...], na podstawie Aktu Notarialnego nr Rep. [...], sporządzonego w Kancelarii Notarialnej I.C. z siedzibą w W. przy ul. [...], darował w dniu 20 lipca 2012 r. na rzecz swojej siostry M. J. , niezabudowanej działki rolnej, dla której Sąd Rejonowy w Węgrowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę nr [...]1 , oraz ukrył pieniądze pochodzące z wynajmu mieszkania mieszczącego się w M. przy ul. [...], wskutek czego zbył zagrożone zajęciem składniki swojego, majątku, tj. przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 300 § 2 k.k. w zw. żart. 12 k.k. skazał go, wymierzając mu na podstawie art. 300 § 2 k.k. karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku).

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z 7 listopada 2023 r. sygn. akt II Ka 601/23, na skutek rozpoznania apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej oraz obrońcę oskarżonego, utrzymał w mocy rozstrzygnięcie w zakresie winy i wymierzonej oskarżonemu kary przez sąd I instancji (pkt II wyroku), zmienił zaś opis czynu przypisanego L.K., eliminując z niego zapis dotyczący ukrycia przez oskarżonego pieniędzy pochodzących z wynajmu mieszkania, przyjmując, że przypisanego przestępstwa oskarżony dopuścił się w okresie od 14 marca 2012 r. do 20 lipca 2012 r. (pkt I wyroku).

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł obrońca skazanego, zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 300 § 2 k.k. poprzez przyjęcie przez Sąd II instancji całkowicie błędnej wykładni art. 300 § 2 k.k. polegającej na uznaniu, iż sprawcą przestępstwa określonego w art. 300 § 2 k.k. może być osoba, która na czas działania nie jest dłużnikiem w rozumieniu prawa cywilnego.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie skazanego.

Odpowiedzi na kasację obrońcy sformułowali prokurator oraz pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, w których to wniesli o oddalenie tego nadzwyczajnego środka odwoławczego jako oczywiście bezzasadnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesiony w kasacji obrońcy zarzut okazał się oczywiście bezzasadny, co skutkowało jej rozpoznaniem i oddaleniem przez Sąd Najwyższy w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k.

Oczywista bezzasadność kasacji ma bowiem miejsce, gdy już pobieżna analiza podniesionych w niej zarzutów wskazuje, że są one nietrafne i nie mogą doprowadzić do oczekiwanego przez skarżącego rezultatu w postaci wzruszenia zaskarżonego orzeczenia [*postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 1 lipca 2021 r. sygn. akt II KK 184/21*].

Na wstępie przypomnieć należy, iż kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji podnoszonych w nim zarzutów (*postanowienie SN z 24 listopada 2021 r. sygn. akt II KK 422/21*). Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ma ponawiać kontrolę odwoławczą. W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy bada czy sąd odwoławczy (w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w Siedlcach), w sposób rażąco naruszył wskazane przez autora kasacji przepisy.

W odniesieniu do zarzutu sformułowanego przez skarżącego przypomnieć należy, iż obraza przepisu prawa karnego materialnego może mieć miejsce, kiedy to przy wydaniu orzeczenia doszło do wadliwej subsumcji ustalonych faktów pod przepis prawa materialnego bądź zaniechania jej dokonania (*zob. postanowienie SN z 16 stycznia 2019 r. sygn. akt III KK 558/17 i cyt. tam orzecznictwo i piśmiennictwo*). Tymczasem w niniejszej sprawie sąd II instancji, kontrolując zaskarżone apelacją orzeczenie, zmierzył się z podniesionymi przez obrońcę zarzutami obrazy prawa procesowego obejmującymi sferę oceny dowodów i dokonywania ustaleń faktycznych. Sąd ten szeroko, ale przede wszystkim rzetelnie, odniósł się do tych twierdzeń i uznał je w większości za niezasadne, nie obdarzając aprobatą jedynie ustalenia sądu *meriti* co do czasu popełnienia przypisanego skazanemu czynu, który to ograniczył do okresu pomiędzy zawarciem pierwszego i drugiego aktu notarialnego (s. 11 formularza uzasadnienia wyroku).

Kwestia wykładni i zastosowania art. 300 § 2 k.k. również została skontrolowana przez sąd II instancji. W swoich wywodach, odnosząc się do argumentów obrońców, nie podzielił ich poglądu co do regulacji zawartej w art. 300 § 2 k.k. Sąd odwoławczy, powołując się na adekwatne poglądy z orzecznictwa

Sądu Najwyższego wyjaśnił obrońcy, iż przychyła się do wykładni art. 300 § 2 k.k., która zakłada, że sprawcą czynu, o którym mowa w tej regulacji jest osoba, która na czas działania nie jest dłużnikiem w rozumieniu prawa cywilnego (*uzasadnienie wyroku SN z 12 stycznia 2022 r. sygn. akt V KK 178/21 i cyt. tam piśmiennictwo*). Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela ten pogląd a tym samym wykładnię, a także zastosowanie tego przepisu prawa materialnego w świetle ustalonego w sprawie stanu faktycznego. Przestępstwo z art. 300 § 2 k.k. dotyczy bowiem mienia „zagrożonego zajęciem”. Należy zatem przyjąć, iż wypełnienie znamion tego przestępstwa możliwe jest również, gdy istnieje ewentualność prowadzenia egzekucji majątkowej, a więc także w okresie, kiedy wierzyciel w sposób niedwuznaczny daje do zrozumienia, że postanowił przenieść swoje pretensje majątkowe na drogę postępowania sądowego. Innymi słowy, dla przypisania przestępstwa wystarczające jest, aby składniki majątku były zagrożone zajęciem, a więc jeżeli istnieje obiektywne, rzeczywiste i bezpośrednie niebezpieczeństwo zajęcia, czyli takie z którym liczyć się należy. W takim przypadku nie musi formalnie istnieć orzeczenie organu państwowego (zob. wyrok SN z 17 listopada 2011 r. sygn. akt V KK 226/11).

Niezależnie od powyższego, analiza treści argumentacji obrońcy towarzyszącej podniesionemu zarzutowi prowadzi do wniosku, iż skarżący poza zakwestionowaniem wykładni art. 300 § 2 k.k., polemizuje także z przyjętymi w sprawie ustaleniami faktycznymi (s. 2 kasacji), a mianowicie tym, iż skazany miał świadomość, że w wyniku podziału majątku wspólnego, będą dokonywane rozliczenia pomiędzy nim a jego pierwszą żoną. Kwestia ta była już przez obrońcę podnoszona w apelacji i została szeroko omówiona przez Sąd odwoławczy omówiona (s. 8-11 formularza uzasadnienia wyroku), natomiast wobec przebiegu postępowania sądowego w niniejszej sprawie i przyjętej przez obrońcę formuły kasacji zakwestionowanie ustaleń faktycznych nie mogło odnieść oczekiwanego przez skarżącego skutku procesowego.

Mając na uwadze konstrukcję wywiedzionej w niniejszej sprawie kasacji, przypomnieć również należy, iż: w sytuacji, gdy sąd odwoławczy nie orzeka reformatoryjnie – nie stosuje prawa materialnego, albowiem nie korzysta on wówczas z wynikającej z tegoż prawa kompetencji do stwierdzania winy i

wymierzenia kary. Sąd II instancji, utrzymując wyrok w mocy lub uchylając go i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania, działa na podstawie przepisów prawa procesowego, oceniając według określonego w tych przepisach standardu kontroli odwoławczej, zawarte w środku zaskarżenia zarzuty (*postanowienie SN z 21 kwietnia 2022 r. sygn. akt V KK 166/22*).

Przez wzgląd na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł o oddaleniu kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej, rozstrzygając o kosztach w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[J.J.

[ał]]